REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale inscrivant sur la liste de sauvegarde comme site le cyprès chauve (*Taxodium distichum*) situé rue du Vieux Moulin n° 103 à Auderghem.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu le Code bruxellois de l'Aménagement du Territoire, comme ratifié par l'Ordonnance du 13 mai 2004, Titre V, De la Protection du Patrimoine Immobilier, notamment l'article 210 ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 27 mars 2014 entamant la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme site du cyprès chauve (*Taxodium distichum*) situé rue du Vieux Moulin n°103 à Auderghem ;

Considérant que le collège des Bourgmestre et Echevins de la commune d'Auderghem n'a pas émis d'observations ;

Considérant que le propriétaire n'a pas émis d'observations dans les délais prescrits dans l'article 210 §5 du CoBAT ;

Sur proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale;

Après délibération,

Arrête:

Article 1er – Est inscrit sur la liste de sauvegarde comme site le cyprès chauve (*Taxodium distichum*) situé rue du Vieux Moulin n°103 à Auderghem, connu au cadastre d' Auderghem, 2° division, section B, parcelle 182K (coordonnées Lambert belge : X= 154528 ; Y= 167544), en raison de son intérêt scientifique et esthétique précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

La délimitation du site est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot inschrijving op de bewaarlijst als landschap de moerascipres (*Taxodium distichum*), gelegen in de Oude Molenstraat 103 in Oudergem.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de Brussels Wetboek van de Ruimtelijke Ordening, zoals geratificeerd door de Ordonnantie van 13 mei 2004, Titel V, Bescherming van het onroerend erfgoed, inzonderheid op artikel 210;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 27 maart 2014 houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als landschap van de moerascipres (*Taxodium distichum*), gelegen in de Oude Molenstraat 103 in Oudergem;

Overwegende dat het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Oudergem geen opmerkingen heeft gemaakt;

Overwegende dat de eigenaar geen opmerkingen heeft meegedeeld binnen de termijn voorgeschreven in artikel 210 §5 van het BWRO;

Op de voordracht van de Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Na beraadslaging,

Besluit:

Artikel 1 – Wordt ingeschreven op de bewaarlijst als landschap de de moerascipres (*Taxodium distichum*), gelegen Oude Molenstraat 103 in Oudergem, bekend ten kadaster van Oudergem, afdeling 2, sectie B, perceel 182K (Belgische Lambertcoördinaten: X= 154528 ; Y= 167544), wegens zijn wetenschappelijke en esthetische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

De afbakening van het landschap wordt aangeduid op het plan in bijlage II van dit

Art. 2 - Les conditions particulières de conservation sont les suivantes :

a) Le dépôt et le stockage de matériaux, débris, détritus et déchets de toute nature sont prohibés.

b) L'entretien normal de l'arbre (enlèvement des branches mortes, cassées, soins aux plaies) est obligatoire. On définit l'entretien normal par la taille des branches mortes ou blessées. La taille de branches vivantes et intactes n'est pas une opération d'entretien, quelle que soit leur dimension.

c) Tous déblais et remblais sont interdits sous la couronne de l'arbre.

d) Les travaux entrepris dans la zone de protection et impliquant un travail du sol doivent recourir à des techniques adaptées de manière à ne pas sectionner ou endommager de racines.

e) Le percement du tronc ou des branches (forage, vissage, clouage) est interdit.

Art. 3 – Le Ministre qui a les Monuments et Sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté

Bruxelles, le 18 FEB. 2016

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président de la Région de Bruxelles Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la Ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique.

Rudi VERVOORT

besluit.

Art. 2 - De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende:

a) Het storten en de opslag van materialen, puin, huisafval en afval van eender welke aard is verboden.

b) Het normale onderhoud van de boom (verwijderen van de dode en gebroken takken, verzorging van beschadigingen) is verplicht. Gewoon onderhoud wordt gedefinieerd als het snoeien van dode of beschadigde takken. Het snoeien van levende en intacte takken maakt geen deel uit van het onderhoud, ongeacht de grootte van de takken.

c) Alle Afgravingen en ophogingen zijn verboden onder de kroon van de boom.

d) De werken in de vrijwaringszone die ook grondwerken omvatten, dienen te gebeuren met aangepaste technieken, zodat de wortels niet worden afgesneden of beschadigd.

e) Gaten maken in de stam of in de takken (boren, vijzen, spijkers kloppen) is verboden.

Art. 3 – De Minister bevoegd voor de Monumenten en Landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 18 FEB. 2016

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid.

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift
19 -02- 2016
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCHI

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME SITE LE CYPRES CHAUVE (TAXODIUM DISTICHUM) SIS 103 RUE DU VIEUX MOULIN À AUDERGHEM

Réf. cadastrale : Auderghem, 2° division, section B, parcelle 182K, coordonnées Lambert belge : X= 154528 ; Y= 167544

Localisation : L'arbre est situé à l'arrière du Château Sainte Anne, en bordure d'un grand espace engazonné.

Description sommaire: Cyprès chauve (*Taxodium distichum*) présentant une circonférence de 406 cm à 1,5 m pour une hauteur totale de 32 m. Cet arbre présente un port vertical très marqué, le diamètre de la couronne n'étant que de 6 m. Les branches, courtes et légèrement retombantes, sont étagées sur pratiquement toute la hauteur du tronc. La base du tronc présente des contreforts importants. Bien que ne se trouvant pas en zone humide, l'arbre produit de petits pneumatophores caractéristiques de l'espèce autour du pied.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 206, 1° du Code bruxellois de l'aménagement du territoire :

Intérêt scientifique :

En 1840, Henri de Brouckère, Ministre d'Etat et Bourgmestre d'Auderghem, achète le château construit à la place d'un ancien moulin (du domaine de Val Duchesse à l'origine) et y entreprend d'importants travaux. En 1902, Charles Waucquez fit raser entièrement le château et en construire un nouveau, de style classique, sur base de plans de l'architecte L. Sauvage. L'espèce ayant été introduite en Europe dès 1640, il est possible que l'arbre ait été planté au 19ème, mais il est plus probable que sa plantation soit due à C. Waucquez. L'arbre, déjà visiblement grand en 1953 sur les images aériennes aurait donc un peu plus d'un siècle. Cette espèce est relativement rare en région bruxelloise, l'inventaire scientifique ne comprenant que 29 individus recensés. Cet arbre préfère les milieux humides où il développe des "pneumatophores", excroissances racinaires lui permettant de capter l'air mais aussi curiosités scientifiques et esthétiques. Cet arbre présente donc un intérêt supplémentaire car il est un des seuls Cyprès chauves de la Région qui ne soit pas associé à un plan d'eau. Cela ne semble pas avoir nui à sa croissance, puisque sa circonférence de 406 cm et sa hauteur de 32 m en font le plus gros représentant de son espèce dans l'inventaire.

Intérêt esthétique :

Le feuillage de cette essence est très décoratif: vert tendre au printemps et flamboyant à l'automne, avec des tons du brun-orangé au rouge-brun. Le nom de Cyprès "chauve" fait référence au fait qu'il perde ensuite ses aiguilles en hiver. Élément de position à proximité du château Sainte-Anne, visible de loin depuis différents points du parc, il attire l'attention par sa verticalité. On ne se rend compte de ses dimensions réelles qu'en s'en approchant.

GOUVERNEMENT DE LA RÉGION BRUXELLES-CAPITALE
CHANCELLERIE
REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
KANSELARIJ

16 FEB. 2016

Vu pour être annexé à l'arrêté du ,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Propreté publique et de la Coopération au développement et de la Statistique régionale,

Rudi VERVOORT

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift
19 -02- 2016
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCHI

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS LANDSCHAP DE MOERASCIPRES (TAXODIUM DISTICHUM) IN DE OUDE MOLENSTRAAT 103 TE OUDERGEM

Kadastrale gegevens: Oudergem, afdeling 2, sectie B, perceel 182K, Belgische Lambertcoördinaten: **X=** 154528 ; Y= 167544

Ligging: De boom staat achter het Sint-Annakasteel, op de rang van een grote grasvlakte.

Beknopte beschrijving: Moerascipres (*Taxodium distichum*) heeft een omtrek van 406 cm op 1,5 m, en is in totaal 32 m hoog. Deze boom heeft een zeer rechtopstaande groei, zodat de diameter van de kroon slechts 6 m bedraagt. De takken zijn kort en licht neerhangend en staan over haast de volledige stamhoogte boven elkaar ingeplant. De voet van de stam vertoont grote uitlopers. Hoewel de boom niet in een vochtig gebied staat, vertoont de boom rond de voet kleine ademwortels, die kenmerkend zijn voor deze soort.

Belang van het goed volgens de criteria die worden bepaald in artikel 206, 1° van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening:

Wetenschappelijk waarde:

In 1840 koopt Henri de Brouckère, minister van staat en burgemeester van Oudergem, het kasteel dat op de plaats van een oude molen werd gebouwd (oorspronkelijk van het domein Hertoginnedal). Hij voert er grote werken uit. In 1902 heeft Charles Waucquez het kasteel met de grond gelijk gemaakt om er een nieuw te bouwen, in klassieke stijl, naar de plannen van architect L. Sauvage. Vermits de boomsoort omstreeks 1640 in Europa werd ingevoerd, kan de boom in de 19e eeuw geplant zijn, maar het lijkt waarschijnlijker dat hij werd door C. Waucquez werd geplant. De boom, die op luchtbeelden van 1953 al groot lijkt, zou dus iets meer dan een eeuw oud zijn. In het Brusselse gewest is deze soort vrij zeldzaam: er werden slechts 29 exemplaren geïnventariseerd. De moerascipres verkiest een vochtige omgeving, waar hij 'pneumatoforen' (luchtwortels) ontwikkelt. Dit zijn uitgroeiingen aan de wortels waardoor hij lucht kan opvangen, maar tegelijk ook een wetenschappelijk en esthetisch curiosum. Deze boom vertoont dus een bijkomend belang, want hij is een van de enige moerascipressen van de gewest die niet in de buurt van een watervlak staat. Zijn groei heeft hieronder blijkbaar niet geleden, want met zijn stamomtrek van 406 cm en zijn 32 m hoogte is hij de grootste in zijn soort in de inventaris.

Esthetisch waarde:

Het gebladerte van deze boomsoort is zeer decoratief: lichtgroen in de lente, vuurkleurig in de herfst, met tinten gaande van bruinoranje tot roodbruin. In de winter verliest hij zijn naalden. De boom, vlakbij het Sint-Annakasteel, is een lokalisatie-element, dat vanuit verschillende hoeken van het park zichtbaar is en de aandacht trekt door zijn verticaliteit. Zijn reële afmetingen worden pas duidelijk naarmate je hem nadert.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 18 FEB. 2016

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Openbare Netheid en Ontwikkelingssamenwerking en Gewestelijke Statistiek,

Rudi VERVOORT

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift
19 -02- 2016
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCHI

ANNEXE II A L' ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME SITE LE CYPRES CHAUVE (*TAXODIUM DISTICHUM*) SIS 103 RUE DU VIEUX MOULIN À 1160 AUDERGHEM

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS LANDSCHAP DE MOERASCYPRES (*TAXODIUM DISTICHUM*) GELEGEN 103 OUDE MOLENSTRAAT TE 1160 AUDERGHEM

DELIMITATION DU SITE

AFBAKENING VAN HET LANDSCHAP

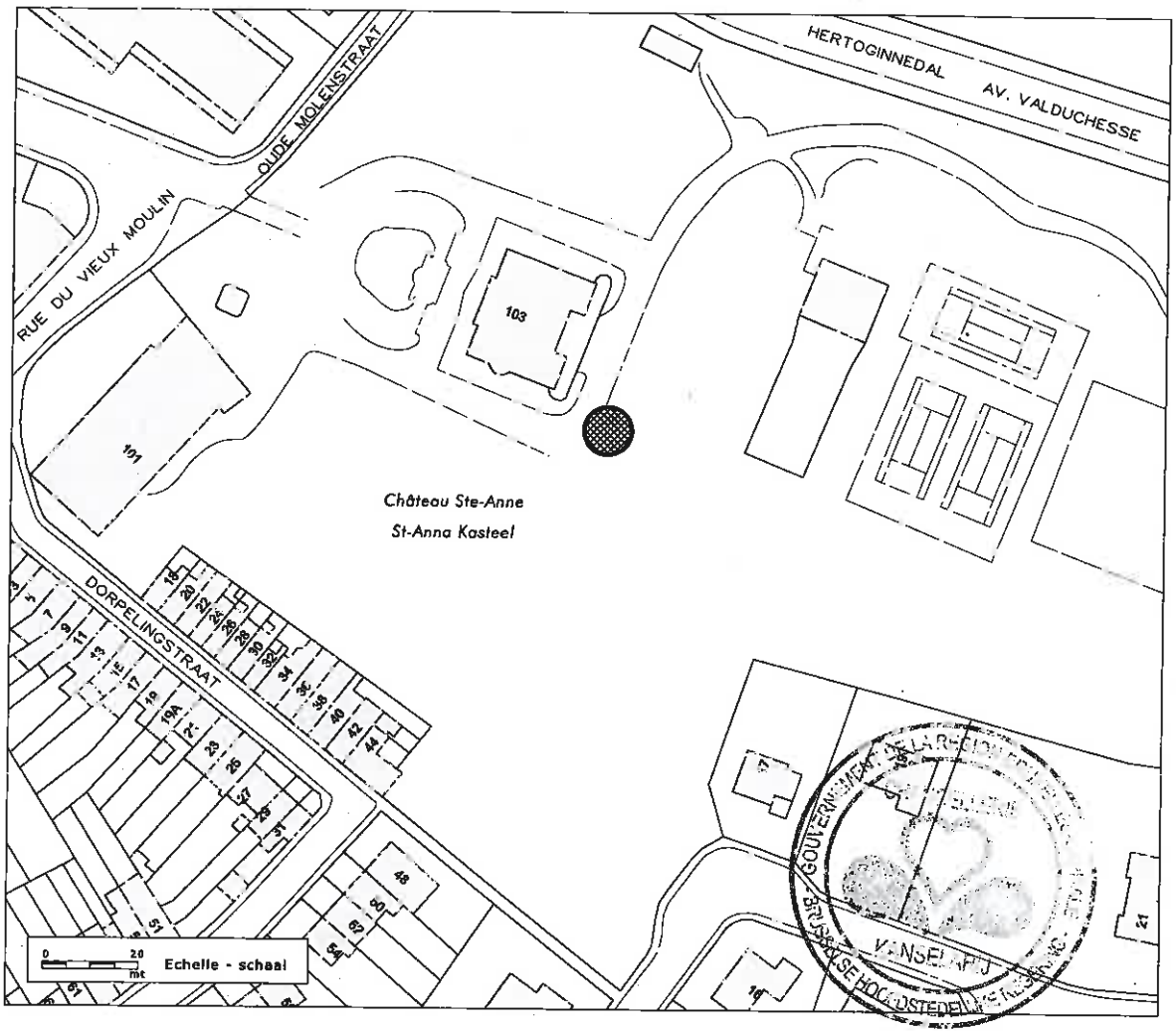

Vu pour être annexé à l'arrêté du,

18 FEB. 2016

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la Ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique.

Rudi VERVOORT

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van,

18 FEB. 2016

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbare Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid.

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift
19 -02- 2016
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCHI